

„Erőművel” az ember szervezésében

Biokémiai konzultáció Tihanyban

Dr. Szentágothai János akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia biológiai osztályának elnöke pénteken nyitotta meg Tihanyban a FEBS — az Európai Biokémiai Társaságok Szövetsége — és az Akadémia 9 napos előadás- és konzultációsorozatát. Erre az alkalomra 17 ország 60 kutatója érkezett hazánkba. A biológiai kutatóintézetben összegezik a membránok biokémiájával foglalkozó tudományág eddigi eredményeit, s lehetőséget adnak a kutatóknak újabb tudományos eredményeik ismertetésére is. Az előadások bevezetőjében hangsúlyozták, hogy korunk biológiai kutatásainak egyik legizgalmasabb, legmodernebb irányzata az élő sejteket körülvevő sejtthártyák, az úgynevezett membránok összetételének funkcióinak tanulmányozása. Ezek szerepe a

szervezésben rendkívül szerteágazó. Az idegsejtekben a membránok vezetik az ingerületet, az izomban az összehúzódást végzik, más szervekben pedig a kiválasztás és a felszívódás szabályozása a funkciójuk. A tudományág képviselőinek találkozója, azért hívta össze Magyarországon az Európai Biokémiai Társaságok Szövetsége, mert e témakörben a hazai kutatók szép eredményeket produkáltak. Nemzetközi érdeklődést váltott ki többek között Straub F. Brunó akadémikus és munkacsoportjának felfedezése: kísérletekkel igazolták, hogy a sejtthártyán keresztül folyó anyagvándorlás rendkívül energiagényes, s ehhez a szervezet valóságos kis erőműveket hoz létre. A kilencnapos eszmecsere során összesen 40 előadás hangzik el.

Esti és levelező tagozaton folytatódik az általános iskolai felnőttoktatás

Szomorú statisztikák bizonyítják, hogy a szegedi üzemek dolgozóinak közül milyen sokan nem végeztek el az általános iskola nyolc osztályát. Hasonlóképp számos adattal igazolható, hogy évente csökken a felnőttoktatás tanulóinak száma, s mind kevesebben szerzik meg az általános műveltséghez elengedhetetlen végzettséget.

Azért, hogy ismét megszorodjon a 16 éven felüli — esti és levelező tagozaton tanuló — „általános iskolások” száma tegnap, pénteken délelőtt tanácskozást rendeztek, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának Eszperantó utcai székházában, ahol Kedves And-

rásné, a dolgozók általános iskolájának szegedi vezetője tartott tájékoztatót az oktatási forma helyzetéről, a beiskolázás feladatairól. Mint elmondotta, főképp a textiliparban dolgoznak sokan általános iskolai végzettség nélkül.

Számukra is, de minden érdeklődő számára szívesen szerveznek üzemi osztályokat, amelyek foglalkozásait a dolgozók munkabeosztásához igazítják.

A dolgozók általános iskolája egyébként ezentúl Madách utcai iskolában működik; ide várják a jelentkezőket, s itt intézik majd az oktatás ügyeit is. A jelentkezési határidő október 1., s az a létszám, amelyvel egy osztály megkezdheti a munkát, 20 fő.

Az ötödik és hatodik osztályt összevontan is el lehet végezni, a hetedik és nyolcadik osztály viszont egész éves tanulást kíván.

Az értekezlet résztvevői — szakszervezeti tisztviselők — többnyire értékes javaslattal egészítették ki a beszámolót.

A holnap üzememérnökei

Élelmiszeripari főiskola a Marx téren

Feliratot cserélt a Marx téri épület, bejáratánál a tábla most azt hirdeti: **Élelmiszeripari Főiskola**. A korábbi, 1962 óta ismerős elnevezés — Felsőfokú Élelmiszeripari Technikum — lekerült a kapuról, az új tanévben már főiskolásként sétáltak be a visszaérkező diákok. Elkezdődött a munka, a tanulás Szeged új főiskoláján, az élelmiszeripari gazdaság eddig is fontos — ezután még többet ígérő utánpótlási bázisán.

Törvényerejű rendelet tette rá a pecsétet erre a megérdemelt előrelépésre. Kimondván, hogy a **Szegedi Felsőfokú Élelmiszeripari Technikum és a Budapesti Felsőfokú Élelmiszeripari Technikum összeváltásával Élelmiszeripari Főiskolát kell létesíteni. Ebből adódóan három évig a pesti, technikumból lett tagozat — a gépészeti szak —, mint kihelyezett tagozat működik majd, mígnem megteremtődnek a feltételek az itteni elhelyezésre.**

A rendelet értelmében a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola feladata: **üzememérnökök képzése. A szaktechnikusképzés után tehát most a mérnökképzés „felsőbb osztályába” léphetett a szegedi intézmény. Olyan szakembereket kell adnia a népgazdaságnak, akik az élelmiszeripari termelést, a gyártástechnológiai folyamatokat, az automatizált gépek-berendezések üzemeltetését jól tudják irányítani — és alkalmasak e tevékenységek fejlesztésére is.**

Mint dr. Horváth Károly, az intézmény igazgatója tájékoztatót, 445 hallgató kezdte meg az új tanévet. Szegeden az élelmiszeripari szakosok tanulnak, elsősorban a húsipar, baromfiipar, malomipar, sütőipar, tejipar és édesipar várja az itt végzőket. Egyébként az 1968–69-ben fölvetett diákok, a mostani harmadévesek is a főiskolai tanterv szerint folytatják tanulmányaikat, s valamennyien megkapják majd a mérnöki diplomát. **Tehát már 1971-ben átrobcsátja a főiskola az első üzememérnököket.**

Eddig is sokan kerültek innen, az „elbocsátó iskolapadokból” az üzemek munkacsarnokaiba, az élelmi-

szervezésben még többet igényel. Az élelmiszeripari gazdaság fejlesztési célkitűzéseinek megvalósításában nagy szerep vár az intézményre. Például abban, hogy a mezőgazdasági üzemek feldolgozó tevékenységéhez hathatós támogatást adjon. A főiskola vezetői ezért akarják minél szorosabban fűzni a kapcsolatot a térszervezetekkel, állami gazdaságokkal vezetőivel, megbeszélni azt, mit tudnak segíteni — akár a szaktanácsadás, akár a képzés területén. Mint az igazgató elmondta, igen kedvező megoldás, ezért jó néven vennék, ha a tehetséges fiatalokat társadalmi ösztöndíjakként küldené egy-egy mezőgazdasági üzem a főiskolára.

A jól felszerelt intézmény a nyáron újabb berendezésekkel gyarapodott. Forgácsoló gépműhelyt, gépészeti alapot, elektrotechnikai és műszerész laboratóriumot

hoztak létre, s a bővítés — erre szükség is van —, a következőkben is folytatódik. S. M.

Diplomák — nyugdíjasoknak

Hagyomány, hogy a városi pedagógus szakszervezet nyugdíjas csoportjának figyelemességéből évente nyáron kiosztják a 65, 60 és 50 éve végzett, ma már nyugdíjas pedagógusok vas-, gyémánt- és aranydiplomáit. Tegnap délután a pedagógus szakszervezet városi bizottságának klubhelyiségében Annus Antal, a városi bizottság elnöke üdvözölte a megjelent idős pedagógusokat, s Kovács József, a Szeged városi tanács vb műve-

lődésszügyi osztályának vezetője átnyújtotta az okleveleket, pénzjutalmakat.

Vasdiplomát Benkő János, Istvánföldy Józsefné, Kmetty Gyula, néhai Botond Lajosné; gyémántdiplomát Sáringer János, Várhegyi Józsefné, Vida László; aranydiplomát Barabás Jenő, Bóro Antal, Halász Borbála, Kovács Ferencné, Lászy Ilona, Nagy Anna és Balás Pál kapott. A nyugdíjazott Tordai Egonné tanárnőnek a Művelődésszügyi Minisztérium dícsérő oklevelét adták át.

A kitüntetettek nevében Barabás Jenő mondott köszönetet, az ünnepelt pedagógusokat köszöntő műsorban a Tömörkényi gimnázium és művészeti szakközépiskola dr. Mihálka György vezette kórusa működött közre.

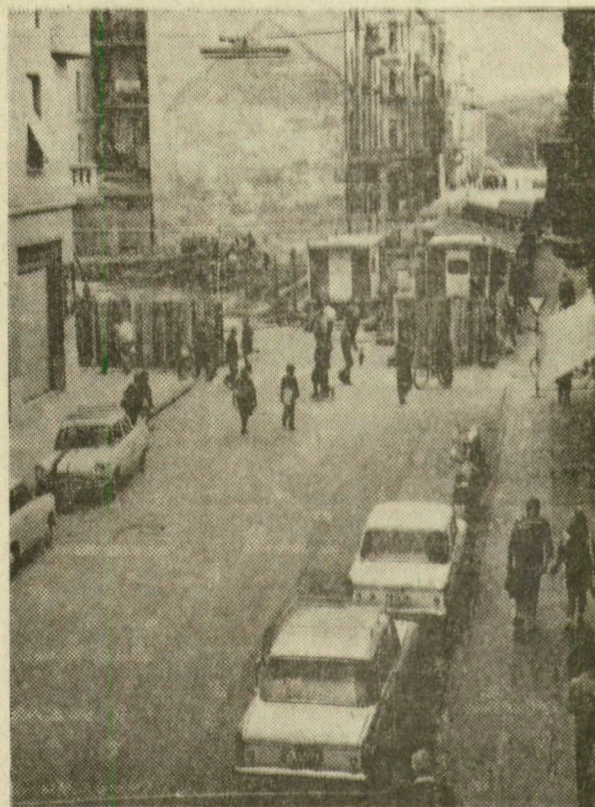

Lakberendezés

Az Iparművészeti Tanács és a Belkereskedelmi Minisztérium Lakberendezési Bizottsága Otthon 1971 címmel kiállítást rendez a BNV 24-es pavilonjában. A bútorújdonságokat a jövő évtől az üzletekben is árusítják. A bemutató egyik legérdekesebb bútordarabja az apró elemekből variálható fotel, heverő, kanapé. A ma nyíló és szeptember 21-ig nyitva tartó Otthon '71 kiállítás alkalmából sajtótájékoztatót tartottak. Elmondták: negyedszer rendeznek Otthon-kiállítást. A mostani felsorakoztatják a jövő esztendő legszebb, legpraktikusabbnak, legkorszerűbbnek ítélt lakásban használatos tárgyait. Összesen 25 szövetkezet és állami vállalat vonultatja fel új cikkeit. Bemutatnak lakástextíliákat, bútorokat, üvegtárgyakat, porcelánokat és kerámiákat, konyhafelszereléseket, színes fűtőberendezéseket, népművészeti tárgyakat és sok más egyebet.

KÖZLEKEDÉS

Csak egy utca

Somogyi Karolyné felvétele

Igen, csak egy utca van a Belvárosban, amelyen észak-déli irányban közlekedni lehet. A Kelemen utca, ahol a napokban a villamosvezető lélekjelenléte akadályozott meg egy majdnem-balesetet. Mert alig-hogy elkészült, az Oskola utcát elzárták a forgalom elől, s hiába lélegzett fel szegény Bajcsy-Zsilinszky utca is, hogy most már végre autók csiklandozzák a hátát: öröme rövid ideig tartott. A Kigyó utcáról nem is szólván. Most az autók tekereghet, mint a kigyó, ha eltéved a lezárt és „még” szabad utcaszakaszok dzsungelében. Ki nem örül annak, hogy az építők végre írtet kaptak az üres házhely hosszas szemléletétől, vagy a határidő közelétől? De mintha arról lett volna valaha szó, hogy nem zárják le az egész utcaszélességet!

Bérlet és választék

Igazán nem panaszkodhatnak a tarjániak: van már három buszjáratuk, s még ígérték egyet. Arról azonban izgalmas beszélgetéseket lehet hallani, hogy ez a buszbőség új lehetőségeket csillant meg előttük. S innen jönnek — a nem is egészen új — ötletek.

Van például, aki azzal érvel, hogy többet utaznának a tarjániak, ha volna olyan bérlet, amely mindkét fél részére jutányos áremeléssel, két-három vonalon való utazásra teremene lehetőséget. Egyszóval, afféle regionális bérlet szükségeltetnének, még ha nem is minden tarjánai jártra szóló, de olyan, amelyikkel szabadon variálhat az utas.

Tíz forinttal többet biztosan mindenki adna erre. (Hát még ha ugyanilyen variációs lehetőségek lennének az egész autóbuszvonalra!) S megfelelő kalkulációval az AKÖV-nek is megérné, ha visszatérne ehhez a szegedieknek nem is olyan furcsa bérletfajtához.

V. M.

Bartók és Beethoven jegyében

Budapesti Zenei Hetek

Az idei Budapesti Zenei Hetek ünnepi koncertjeit a zenirodalom két gényes emlékének — Bartók Béla halála 25. és Beethoven születése 200. évfordulójának szentelik. A több mint öt hétig tartó zenei seregszemlén a nemzetközi ranglista legjobbjai közül öt vendég-együttes, hat karmester és nyolc előadóművész vendégszerepel a fővárosunkban.

Az ünnepi nyitókoncerttel veszi kezdetét a Bartók jubileumi év, a zeneköltő halálának előestjén, szeptember 25-én, az Erkel Színházban. Az állami hangverszenyenekart a világhírű amerikai karmester, Lorin Maazel vezényli. Három Bartók-művet tolmácsolnak, a 3. zongoraverseny, Fischer Annie játssza. Ugyancsak Lorin Maazel vezényli szeptember 29-én az Erkel Színház-beli koncertet is, amikor is Brahms d-moll zongoraversenye, Schönberg

„Kisérőzene egy filmjelenethez” hangzik el ez utóbbi magyarországi bemutatóként. Méltán tart számot az érdeklődésre a világhírű London Symphony Orchestra két budapesti hangversenye. A magyar származású, kitűnő zongoraművész, Andrácz Géza két ízben hallhatják a zenebarátok: október 5-én a Zeneakadémián, 6-án az Erkel Színházban lép dobogóra.

Gazdag színfoltot jelent a zenei heteken a tokiói zene-művészeti főiskola keretében működő világhírű japán zenekar, a Toho Gakuen String Orchestra vendégszereplése. A vendégkarmesterek között lesz az idehaza jól ismert Arvid Janszonsz, a kitűnő szovjet dirigens, aki a kisművészeti szovjet zongoraversenye M. V. szimfonikusokat vezényli október 16-án a Zeneakadémián, s ugyanott 20-án a Magyar Állami Hangverszenyenekart.

A budapesti közönség egyik kedvence: Nicanor Zabaleta spanyol hárfaművész is vendégművésze lesz a Budapesti Zenei Heteknek. Arturo Benedetti Michelangeli, a nemzetközi koncertéletből jól ismert művész október 23-án mutatkozik be a Zeneakadémián.

A vendéggyüttesek sorát gazdagítja a Szovjetunió Állami Vegyeskara- és a Szvesnyikov-kórus.

A szlovák filharmonikusok idejéből mindössze egy koncertre futja, október 28-án a Zeneakadémián lépnek dobogóra. Ladislav szlovák karmesterrel az élen.

A Budapesti Zenei Hetek november 2-án lesz az Erkel Színházban. A zenekart a külföldön élő kitűnő magyar származású karmester, Doráti Antal vezényli.